

[Formanden]

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 169:

Forslag til lov om udskrivningsprocenten, reguleringstallet, personfradrag samt skatteloft for 1985 og om ændring af forskellige skatte-love. (Ændring af reguleringsbestemmelser m.v.).

(Fremsat 26/4 84. Første behandling 2/5 84. Betænkning 10/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 15 og 16 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 171:

Forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

(Fremsat 26/4 84. Første behandling 2/5 84. Betænkning 9/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 170:

Forslag til lov om ændring af lov om afgift af øl.

(Fremsat 26/4 84. Første behandling 2/5 84. Betænkning 9/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer og spørgsmålet om deres overgang til tredje behandling satte til forhandling under ét.

Forhandling**Bakholt (S):**

Under udvalgsbehandlingen har vi fået henvendelser bl.a. fra Dansk Bryggeri-, Brænderi- og Mineralvandsarbejder Forbund og fra Bryggeriforeningen. De henvendelser, vi har fået herfra, har nogle fælles træk i sig. De er bekymrede over de konsekvenser, lov-

forslagene vil få, hvis de bliver vedtaget, med hensyn til beskæftigelsen og med hensyn til valutaen. Vi deler denne betænkelighed, som bl.a. kommer til udtryk i slutningen på den henvendelse, vi har fået fra Bryggeriforeningen. Jeg citerer fra bilag 1, hvor der til sidst står i henvendelsen:

»Hensynet til dansk beskæftigelse og valuta taler entydigt til fordel for, at den foreslåede afgiftsforhøjelse på 175 mill. kr., som der erfaringsmæssigt næppe kan pilles ved, fordeles over hele sektoren, så importvarer som cognac, whisky, vodka og vin bærer deres andel.«

Det er uforståeligt, når regeringen vil have disse penge ind, at man ikke har fordelt afgifterne også på vin og spiritus, således at de ikke ensidigt bliver pålagt et danskproduceret produkt, som der er tale om her. Det er endnu mere betænkeligt, når vi tænker på de liberaliserede regler, der efterhånden kommer til at træde i kraft i EF, hvor der jo ikke bliver nogen importbegrænsning for øl, og hvor vi vil se en meget livlig trafik over grænserne for at hente øl, hvilket vil skade dansk produktion. Det er uforståeligt. Det er meget ensidigt ligesom den øvrige pakke, og socialdemokratiet må altså vende sig imod den og stemme imod disse afgifter ved tredje behandling.

Vi vil heller ikke være medskyldige i, at regeringen bryder det løfte, som man har givet befolkningen klart og entydigt adskillige gange, at man ikke vil fremsætte forslag, der betyder større skatter og afgifter. Det er det, man gør nu. Samtidig med at man gør det, gør man sig altså skyldig i at foretage det på en sådan måde, at det er ensidigt vendt mod dansk beskæftigelse og dansk produktion.

Vi stemmer altså imod ved tredje behandling.

Stavad (S):

Denne uges glade nyhed var at læse i Jyllands-Posten i lørdags, en lille notits – ganske vist på side 4 – hvor der var en overskrift, der sagde klart og tydeligt: »Skattetrykket falder næste år«. Man må erkende, at det bliver vanskeligere og vanskeligere for den meget loyale presse, som regeringen har, at finde de glade nyheder, for nyheden havde jo sin baggrund i, at skattetrykket i 1984

[Stavad]

stiger ganske kraftigt i forhold til 1983, på trods af at skattetrykket i 1983 blev væsentlig højere, end regeringen forudså så sent som i oktober måned sidste år, hvor vi sidst havde udskrivningsloven til debat her i tinget. Da forudså man, at skattetrykket i 1983 ville være 45,9 pct. Nu hedder det, efter at man har fået gjort det op, at det i stedet for blev 46,4 pct. Lavet om til ganske almindelige menneskepenge svarer det til efter de opgivelser, vi har fået i skatteudvalget i oktober måned, og de opgivelser, vi har fået nu i skatteudvalget, at der rent faktisk er kommet 5,1 mia kr. mere ind i skat i 1983, end man forudså i oktober måned.

For 1984 forudså man efter bilagene, vi fik i oktober, at skattetrykket ville være 45,3 pct., men der var den glade nyhed under udvalgsbehandlingen, at regeringen indgik et forlig, så skattetrykket kom helt ned på 45,1 pct. Nu har vi fået en mere realistisk vurdering. Jeg ved ikke, om skatteministeren husker, at vi to havde en meget varm diskussion netop om det emne ved tredjebehandlingen, hvor skatteministeren til sidst blev så irriteret over mine påstande, at han sagde, at det højere skattetryk, som jeg nåede frem til, kunne vi jo kalde noget andet, vi kunne kalde det »hr. Stavads skattetryk«. På trods af at jeg kun påstod, at det ville ende på 46 pct., knap og nap. Nu kommer skatteministeren med tallene, og de hedder 47,4 pct.

Lad os for ligesom at illustrere, hvad det er, sætte lidt kød på tallene og sige: hvad er det i menneskepenge? Det svarer til, at man rent faktisk forventer at opkræve 17,2 mia kr. mere i 1984, vurderet her i maj måned, end man vurderede for godt et halvt år siden.

Hvis vi prøver at tage det år, hvor vi sidst havde en socialdemokratisk regering, nemlig 1982, og ser, hvad der blev indkrævet i det år, og så sammenligner det med 1984, ja, så forventer skatteministeren, at der skal opkræves 56½ mia kr. mere i skat i 1984, end der blev i 1982, svarende til 27,2 pct. mere. Samtidig har skatteministeren i dag bæret folketinget med et forsøg på at bortforklare, at skatterne rent faktisk stiger. Jo, jo, skatteministeren er skam dygtig, hvis det lykkes for skatteministeren også at give befolkningen det indtryk. Regeringen forsøger i hvert fald. Vi har i dag modtaget en budgetredegørelse, og fra side 10 i den budgetredegørelse vil jeg

gerne have lov til at citere ganske kort. Der siges:

»Bidraget til den økonomiske vækst skal komme fra den private sektor, mens den offentlige sektor og skattetrykket ikke må vokse.«

Jo, jo, regeringen har fortsat illusionerne i behold. Vi må bare erkende, at det ikke har meget med virkelighedens verden at gøre.

Men skatteministeren har jo forsøgt i dag at sige, at det er nogle helt andre ting, der gør sig gældende, og derfor ville jeg da godt vende mig konkret til det lovforslag, nr. L 169, om udskrivningsprocenten, som vi har til behandling, og spørge skatteministeren, om skatteministeren vil bekræfte, at det lovforslag rent faktisk indebærer skattestigninger på ca. 2 mia kr.

Skatteministeren har oplyst udvalget om, at man forventer, at de skattepligtige indkomster vil stige med 4,6 pct. Skatteministeren har også oplyst udvalget om, at for hver procent indkomsterne stiger mere end reguleringen af satserne og personfradraget, som ministeren har ansat til at være 2 pct., svarer det til 530 mill. kr. Hvis vi oveni lægger de 400 mill. kr., der kommer mere ind til dagpengefonden, svarer det til et sted mellem 1,8 og 2 mia kr. efter skatteministerens egne beregninger og skatteministerens egne opgivelser til folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Det er i hvert fald en indkomstskattestigning, der er til at tage og føle på. Men samtidig kører skatteministeren videre sammen med den øvrige regering og forsøger at fortælle befolkningen, at man ikke ønsker skattestigninger.

Skatteministeren oplyser også til udvalget, at fradragene fortsat vokser hurtigere end indkomsterne. Fra 1983 til 1984 forventer man at fradragene vil vokse med 8 pct. Fra 1984 til 1985 forventer man at fradragene vil vokse med 6,6 pct. De højeste indkomster, som alle ved er dem, der køber sig fradragene, skal altså nok klare sig uden om stigningerne. Det bliver de mindre indkomster, der får stigningerne.

På samme måde med forhøjelsen af bidraget til dagpengefonden, hvor skatteministeren har oplyst udvalget om, at de 100.000 højeste indkomster her i samfundet ikke kommer til fuldt ud at bære denne forhøjelse. Alligevel mener ministeren, at det er en rimelig måde.

[Stavad]

Vi har fået en lang række oplysninger i udvalget. Desværre har der været meget kort tid til at behandle dem, og derfor er det meget vanskeligt at gennemskue, om de oplysninger, vi har fået, rent faktisk er fyldestgørende. Min vurdering er, at det er de ikke. Derfor har jeg tilladt mig at stille en række supplerende spørgsmål i relation til de svar, vi allerede har fået, for at få afdækket, hvor ministeren går udenom. I nogle tilfælde nægter man simpelt hen at svare, idet man henviser til, at man ikke har tallene, selv om man i andre besvarelser har gjort nogle forudsætninger. Men det får vi afdækket, for jeg vil bede om, at dette lovforslag går tilbage til udvalget, sådan at vi får mulighed for at give det en rimelig behandling. Det bør vi også med baggrund i, at lejeværdstigningerne har været et debateme i de seneste dage, og det er ikke afklaret med de besvarelser, vi har fået i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, om der i de besvarelser, vi hidtil har fået fra ministeren, er taget højde for disse stigninger. Hvis det ikke er tilfældet, betyder det jo, at vi får yderligere skattestigninger. Der vil fra socialdemokratiets side blive kigget på og blive spurgt til, om ikke det var en idé, hvis der ligger et provenu dér, at vi måske gav personfradragene en forhøjelse, så vi holdt det beløb, som ministeren forventer at skulle have ind, samtidig med at vi friholder nogle af de laveste indkomster for noget af den stigning, som skatteministeren her har lagt op til.

Jeg håber rent faktisk, at det vil lykkes at finde et bedre resultat end det, ministeren har lagt op til. I hvert fald bliver det meget vanskeligt, ministeren skal nærmest være jonglør – jeg ved ikke, om ministeren kan alliere sig med hr. Poulsgaard – for at forklare noget andet end det, der rent faktisk er dokumenteret i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Der er tale om skattestigninger. Det må befolkningen selvfølgelig acceptere, hvis et flertal ønsker at gennemføre skattestigninger, men de skal bare vide, at stigninger indeholder det.

(Kort bemærkning).

Mette Madsen (V):

Jeg har bedt om en kort bemærkning til hr. Bakholt i anledning af hans indlæg om de forhøjede giftskatter.

Ved finanslovbehandlingen her i december måned 1983 husker jeg tydeligt, at socialdemokratiet havde et ændringsforslag om at forhøje bl.a. ølafgifterne. Jeg husker også, at vi her for nogle få uger siden i forbindelse med ændringer af forskellige skattelove behandlede et ændringsforslag fra socialdemokratiet om at forhøje ølafgifterne. Jeg husker det så tydeligt, fordi jeg ved min stemmeafgivning viste min sympati for de forslag. Jeg syntes, det var et godt skridt i den rigtige retning, hvis man vil føre en fornuftig alkoholpolitik.

På denne baggrund sidder jeg og fyldes med en stigende undren over at høre i hr. Bakholt's indlæg her i dag, at socialdemokratiet nu vil stemme imod det, de to gange inden for det sidste halve år selv har stillet ændringsforslag om.

Jeg vil godt spørge, om det betyder, at socialdemokratiet har ændret alkoholpolitisk indstilling. Jeg ville gerne have spurgt hr. Henning Rasmussen, men jeg kan ikke se ham her i dag. Jeg må spørge hr. Bakholt, som er ordfører. Jeg vil også godt spørge, om de forhøjelser, som socialdemokratiet dengang bad folketinget om at stemme for, har en anden indvirkning på ølbranchens forhold end den forhøjelse, som regeringspartierne i dag beder om tilslutning til.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Det er da korrekt, at vi i december måned 1983 ved finanslovbehandlingen pegede på, at vi kunne sætte nogle afgifter op, men det var i forbindelse med nogle forhandlinger om en ekstraordinær indsats over for ungdomsarbejdsløsheden. Da vi sidst gennemførte nogle afgiftsforhøjelser på tobak, øl, vin og spiritus, var det også i forbindelse med en ekstraordinær indsats over for ledigheden. Det er det her ikke. Det er en ensidig nedskæring, og deri ligger forskellen.

Det, fru Mette Madsen nævner fra den seneste tid, drejede sig om indeksering af afgifterne. Det har vi sagt hele tiden at vi var tilhængere af som led i en skattepolitisk reform, således at afgifterne for disse grupper af varer automatisk følger med prisudviklingen. Men det er der heller ikke tale om her.

Det, vi bebrejder regeringen, er følgende: når man absolut vil have pengene, burde

[Bakholt]

man faktisk have fordelt de penge, man ønsker at opkræve, over hele spekteret og ikke ensidigt lægge afgifterne på øl. Man burde have taget vin og spiritus med også. Det er det, jeg bebrejder regeringen, og bl.a. derfor stemmer vi imod. Hertil kommer, at den øvrige del af pakken er uspiselig for socialdemokraterne.

(Kort bemærkning).

Mette Madsen (V):

Jeg tror ikke, ret mange blev meget kloge af det meget indviklede svar, hr. Bakholt gav. Jeg skal ikke bidrage til forvirringen, men jeg kunne måske bidrage til en afklaring ved at gentage det enkle spørgsmål, om socialdemokratiet ikke betragter afgifter på øl f.eks. som et led i en fornuftig alkoholpolitik.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

Det her har ikke noget med en fornuftig alkoholpolitik at gøre overhovedet. Det har noget at gøre med, at regeringen vil have nogle indtægter, og dem lægger man ret ensidigt. Det har intet med alkoholpolitik at gøre. Det er bare et spørgsmål om at få nogle penge ind, og så lægger man afgiftsforhøjelsen meget ensidigt på et dansk produkt, der hedder øl.

Fogh Rasmussen (V):

Hr. Stavad interesserer sig atter engang stærkt for de tal for skattetrykket, som skatteministeren har leveret i folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Nu lader det jo til, at vi får lejlighed til at studere hele den problemkreds nærmere i udvalget, og jeg kan da allerede her sige, at det vil vi selvfølgelig også selv bidrage til, for der gør sig jo en række misforståelser gældende. Det har allerede tidligere været trukket frem her i dag, men lad mig bare endnu en gang sige, at de tal for skattetrykkets udvikling, som hr. Stavad her trækker frem, jo i meget høj grad er præget af nogle engangsforeteelser, som ikke er udtryk for, at den almindelige skatteyder mærker et større skattetryk her og nu. Men det får vi alt sammen lejlighed til at klare nærmere af i udvalget.

En anden side af debatten om skattetrykket, som hr. Stavad og socialdemokratiet

sjældent interesserer sig så stærkt for, er den udvikling, der har givet anledning til væksten i skattetrykket. For hvad er det nemlig, der er forklaringen på – eller en del af forklaringen på – den udvikling, vi kan notere? Ja, det er jo, at der i en årrække under skiftende, socialdemokratiske regeringer har været en meget, meget stærk vækst i de offentlige udgifter. Socialdemokratiet gjorde så det, at en stor del af denne udgiftsstigning blev finansieret ved hjælp af gældsstiftelse. Derved blev betalingen af udgifterne udskudt til en uvis fremtid, og det reelle skattetryk blev holdt kunstigt nede.

Hvis man ser på, hvordan skattetrykket udviklede sig under socialdemokratiske regeringer, og i den beregning tager hensyn til, at en stor del af udgifterne blev finansieret ved lånoptagelse, som jo bare er en udskudt skattebetaling, vil vi opleve, at aldrig i historien har væksten i skattetrykket været så stærk som under socialdemokratiske regeringer.

Nu forstod jeg på hr. Stavad, at han var kommet til side 10 i den budgetredegørelse, som vi har modtaget i formiddags. Vi andre er nået lidt længere, og hvis hr. Stavad slår op på side 35 i den samme budgetredegørelse, vil han se en meget god illustration af det, som jeg lige netop har trukket frem. På side 35 i budgetredegørelsen er der nemlig nogle tal for, hvordan statens udgifter har udviklet sig før 1982 og efter 1982, og det er jo udviklingen i udgifterne, der er afgørende for, hvordan skattetrykket vil udvikle sig i fremtiden. Der kan vi se, at udgiftstrykket simpelt hen satte Danmarksrekord i 1982, hvor de statslige udgifter udgjorde 36,4 pct. af bruttonationalproduktet. Siden er udgiftstrykket faldet, og forventeligt vil det falde yderligere også i de kommende år, hvis regeringen får mulighed for at fastholde den udgiftspolitik, der er lagt op til. Det, man kan sige, er altså, at med den økonomiske politik, som nu er tilrettelagt, er der al mulig udsigt til at undgå den kraftige stigning i skattetrykket, som ville have været en konsekvens af en fortsættelse af den politik, som socialdemokratiet stod for.

Hr. Stavad noterede ganske rigtigt, at hvis de skattepligtige indkomster stiger mere end reguleringstallet, så bliver der tale om, at man i gennemsnit skal betale lidt mere i indkomstskat i 1985, end man skal i 1984. Det er fuldstændig korrekt, men den konklusion,

[Fogh Rasmussen]

hr. Stavald burde drage, var jo, at så skal man altså gå ud og anbefale, at indkomststigningerne bliver så moderate som overhovedet muligt, idet de mennesker, som i 1985 har skattepligtige indkomster, som højst er 2 pct. større end i 1984, ikke vil opleve nogen stigning i indkomstbeskatningen.

Jeg skal sige til hr. Bakholt – i øvrigt i forlængelse af de bemærkninger, som fru Mette Madsen gjorde – at det var jo forunderligt at høre hr. Bakholts indlæg med den stærke afvisning af forslaget om afgiftsstigninger. Lad mig med det samme sige, at for venstre er afgiftsstigninger bestemt ikke nogen livret, men på den anden side synes vi altså, at de meget, meget moderate forhøjelser af giftskatterne, der her er lagt op til, ikke volder nogen økonomiske ulykker. Når jeg hørte hr. Bakholt fremhæve så stærkt risikoen for valutabalancen som følge af, at ølafgiften skal stige med 9 øre, så må jeg altså sige, at det er vist lidt ude af proportion med de faktiske forhold. Hr. Bakholt foretog en sammenligning mellem vin og spiritus og øl. Her har vi jo fået en meget illustrerende beregning i skatte- og afgiftsudvalget, som viser, at siden begyndelsen af 1982 er afgifterne af vin og spiritus steget med 43 pct. for vinens vedkommende og med ca. 30 pct. for spiritusens vedkommende, medens ølafgiften i samme periode kun er steget med 25–26 pct. Med den afgiftsstigning, som nu er foreslået, vil ølafgiften i den periode stige med ca. 34 pct. Der vil altså stadig væk på trods af denne moderate afgiftsstigning være en mindre afgiftsstigning på øl end på vin og spiritus, og derfor ser jeg ikke nogen baggrund for hr. Bakholts kritik. Jeg tror ikke, at denne meget moderate afgiftsstigning vil få nogen nævneværdig betydning for grænsehandelen.

Jeg skal afslutningsvis fremhæve, at vi faktisk ikke noget svar fra hr. Bakholt på fru Mette Madsens spørgsmål. Fru Mette Madsens afsluttende spørgsmål var, om ikke det kan være et fornuftigt led i en langsigtet alkoholpolitik også engang imellem at regulere afgiftssatserne. Vi fik faktisk ikke noget svar fra hr. Bakholts side på, om det ikke stadig væk også indgår som et led i socialdemokratiets alkoholpolitik med jævne mellemrum at justere afgiftssatserne.

Jeg understreger igen, at afgiftsforhøjelser bestemt ikke er venstres livret, men vi synes, at de moderate afgiftsstigninger, der her er

tale om, tager et afbalanceret hensyn til alle de forhold, som må drages ind i denne debat.

(Kort bemærkning).

Stavald (S):

Ingen skal beskyldte hr. Fogh Rasmussen for ikke at være en modig mand. Hr. Fogh Rasmussen udfordrer gang på gang skæbnen ved at henvise til den udgiftsvækst, der var under de socialdemokratiske regeringer, hvor der ikke blev søgt dækning. Situationen var jo en ganske anden dengang. Da havde man nemlig en opposition, som sagde nej til enhver form for merindtægter, og som sagde ja til alle former for merudgifter. I dag har man derimod en opposition, som man bl.a. har kunnet lave en realrentebeskatning sammen med. Man har kunnet lave andre former for indtægter. Ja, så sent som i dag kommer oppositionen og tilbyder denne regering mere end en milliard kroner i indtægter, fordi man er en ansvarlig opposition, som erkender de problemer, vi har, og som er med til at løse dem.

Derfor var min kritik over for regeringen heller ikke, at skattetrykket stiger; min kritik over for regeringen var, at man er hyklerisk, at man går ud og forsøger at bilde befolkningen ind, at skattetrykket falder under borgerlige regeringer, selv om al historie viser, at det stiger, undtagen – det skal indrømmes over for en venstremand – under den lille venstre-regering, under Poul Hartling, hvor vi fik en skattelettelse på 7 mia kr., 7 mia kr. i 1974 var altså væsentlig mere end 7 mia kr. er i 1984, men uden at venstre sørgede for dækning, uden at venstre kunne sørge for, at der blev balance i regnskabet. Det er en af forklaringerne på, at vi fik de underskud, som er accelereret, og som har betydet, at renterne er fulgt med.

Jeg synes, hr. Fogh Rasmussen er en modig mand. Jeg synes, hr. Fogh Rasmussen skulle vedkende sig, at det er nødvendigt med store merindtægter for at løse de problemer. Det må denne regering også tage til efterretning. Og så må hr. Fogh Rasmussen glæde sig over, at man nu har en opposition, som er ansvarlig – i modsætning til tidligere.

(Kort bemærkning).

Bakholt (S):

[Bakholdt]

Hr. Fogh Rasmussen gjorde meget ud af at fortælle folketinget, at der var tale om moderate stigninger. Ja vel, kald det moderate stigninger, men disse moderate stigninger skal altså ses i sammenhæng med, at man kan købe øl for ca. halvdelen af prisen i Tyskland. Det er én ting, men der sker oven i købet om kort tid en liberalisering af grænsehandsreglerne, således at man kan hente til flere måneders forbrug syd for grænsen og slæbe herop. Det vil få nogle konsekvenser, og det kan hr. Fogh Rasmussen ikke bortforklare. Det var det, jeg prøvede på at gøre hr. Fogh Rasmussen opmærksom på.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Det er til hr. Stavvad, som i virkeligheden selv gav to udmærkede forklaringer på, at den oversigt, vi har modtaget i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, tilsyneladende viser en stigning i skattetrykket.

Hr. Stavvad siger først, at der jo – i øvrigt sammen med socialdemokratiet – er lavet en realrenteafgift, og det er korrekt. Den indgår selvfølgelig i sådan en opgørelse over skattetrykket, for realrenteafgiften giver en større indtægt og sætter derved tilsyneladende dette mærkelige skattetryk op. Men jeg tror, hr. Stavvad vil give mig ret i, at der er jo ingen mennesker, der her og nu mærker, at de skal aflevere mere i skat af deres månedlige løn, fordi der på sådan et stykke papir står opført en merindtægt fra en realrenteafgift.

På samme måde kan man sige, at der er kommet en væsentlig større indtægt til statskassen, fordi der er nogle engangskursgevinster på en række værdipapirer, således at der, uden at selskabsskatteprocenten er sat op, pludselig kommer større indtægter fra selskabsskatten. Det sætter den mærkelige skattetryksprocent op, uden at almindelige mennesker af den grund vil sige, at nu er de blevet belastet med større skat af deres lønindkomst.

Disse midlertidige foreteelser giver altså en del af forklaringen. Den anden del af forklaringen gav hr. Stavvad også, hvor han siger, at denne regering har en ansvarlig opposition, der er så hjælpsom med at skaffe merindtægter. Ja vel, men også en række merindtægter, vi aldrig nogen sinde har bedt om.

Det passer jo ikke, når hr. Stavvad siger, at den tidligere regering havde en opposition, der stemte for alle merudgifter. Jeg tror nok, at vi nogle gange er blevet kritiseret af den daværende regering for, at vi netop ikke ville støtte en række udgiftskrævende forslag.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Fogh Rasmussen sagde, at det var nogle midlertidige merindtægter. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at realrenteafgiften vil give et provenu, der vokser med 3–4 mia kr. pr. år i de nærmest kommende år ud over 1984, så det kan jo ikke siges at være en midlertidig virkning. Det vil være en virkning, der forstærker tendensen til en vis stigning i skattetrykket.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Når jeg talte om midlertidige foreteelser, tænkte jeg selvfølgelig først og fremmest på den ordinære selskabsbeskatning, som jeg også redegjorde for. Men hr. Lykketoft kan ikke bortforklare, at det stigende provenu fra realrenteafgiften ikke er noget, der påvirker den enkeltes følelse af beskatningen af en løbende lønindkomst. Derfor er det lidt urimeligt at tage disse skattetrykstal, som vi har fået i skatte- og afgiftsudvalget, som udtryk for, at det reelle skattetryk er voksende.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg er ikke så vældig uenig i det sidste, hr. Fogh Rasmussen siger. Det, der bare undrer mig, er, at venstre så på det grundlag var parat til at vælte to socialdemokratiske regeringer for at forhindre, at den realrenteafgift kunne gennemføres.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg skal på den radikale gruppes vegne anbefale, at vi gennemfører disse lovforslag, som de nu foreligger.

Diskussionen om skattetryk osv. skal jeg ikke deltage i. Jeg tror, det efterhånden afsløres, hvordan skattetrykket udvikler sig. Vi kan vel også prøve at dele det op og så se, hvem der egentlig har ret.

[Bernhard Baunsgaard]

Men der er en anden interessant ting, jeg synes skal frem ved denne lejlighed. Der er jo under denne regering ustandselig sket indgreb i reguleringsmekanismerne med hensyn til personskattefradrag og med hensyn til skalatrin. Jeg synes, man lige skal bemærke, hvad det er, der er sket. Når vi nu har fået gennemført udskrivningsloven, kan vi konstatere, at i forhold til en fortsat indeksering vil de store indkomster, f.eks. en skattepligtig indkomst på 200.000 kr., komme til at betale knap 1.500 kr. mere, end hvis vi ikke havde grebet ind. Over for det asociale, der ustandselig fremhæves fra den ene side af salen, synes jeg, det er meget rart at sige, at der har altså også ligget dette i indgrebene, at de store indkomster skal være med til at betale – lad det så være lidt, men dog lidt mere.

Når vi kommer til de to andre forslag, afgifterne på tobak og øl, kan man naturligvis sige, at det er noget ironisk, eftersom socialdemokratiet sammen med det radikale venstre for ikke så forfærdelig lang tid siden prøvede at overtale regeringen til at modtage øgede afgifter på øl, spiritus, vin og tobak, at socialdemokraterne nu går imod det. Hvis regeringen havde kendt sin besøgelsestid, havde den fået dette forærende af socialdemokraterne. Vi stemmer også for afgifterne i den nye udformning. Vi havde ikke haft noget imod, at de var blevet mere omfattende, men vi stemmer for lovforslagene, sådan som de foreligger.

Ove Jensen (FP):

Da vi i går havde redegørelsesdebatten om skatteministerens forslag til en skattereform, var det dejlig uforpligtende både for skatteministeren og for ordførerne for regeringspartierne at tale smukt om, at de skam gerne ville være med til at gennemføre skattelettelser og have skattetrykket lettet. Forslaget om udskrivningsloven for 1985, som vi her har til anden behandling, beviser med al tydelighed, hvor lidt hold der er i regeringspartiernes udtalelser om, at de ønsker skattetrykket lettet. Det er en kendsgerning, at den regering, som forsøger at give befolkningen det indtryk, at den går ind for skattelettelse, siger ét og gør noget helt andet. De barske realiteter for skatteyderne er, at der med dette for-

slag bliver gennemført indkomstskatteforhøjelse i milliardklassen for 1985.

Det ser ud til, at denne regering bliver en tro kopi af VKR-regeringen med hensyn til at få gennemført skatteforhøjelse. Det gamle konservative slogan om, at pengene ligger bedst i borgernes lommer, burde de konservative snarest ændre til et nyt slogan: »Pengene ligger bedst i skatteministerens lommer.«

Jeg kan på fremskridtspartiets vegne meddele, at vi vil stemme nej til samtlige tre forslag, der her er til behandling.

Lenger (VS):

Når man skal se på, om denne udskrivningslov fører til øgede skatter eller ej, så er der i virkeligheden to situationer at se på.

Den ene situation er den, hvor lønningerne kun stiger med nominelt 2 pct. eller mindre end 2 pct. for den sags skyld, det skiller ved 2 pct. I den situation vil der, fordi de forskellige grænser i skatteskalaen netop forhøjes med 2 pct., ske det, at den enkelte vil komme til at betale den samme andel af sin løn i skat, som vedkommende har gjort hidtil, men samtidig er den situation, at lønningerne nominelt set stiger med 2 pct., udtryk for, at den pågældende har fået en mindre realløn, for priserne vil formentlig stige i nærheden af 6 pct., det siger regeringen. I den første af situationerne, altså den, hvor man betaler den samme andel af sin løn i skat, sker der altså det, at den enkelte person får mindre købekraft som følge af den faldende realløn.

Den anden situation er den, hvor lønningerne stiger, så de svarer til de forventede prisstigninger. Her vil der ske det, fordi grænserne i statsskatteskalaen kun forhøjes med 2 pct., at den enkelte vil komme til at betale en større andel af sin samlede løn i skat end hidtil. Af en indtægt, der i 1984 er på 150.000 kr., vil man betale alt i alt 44 pct. i skat. Hvis den i 1985 er på 158.000 kr., hvilket svarer til de af regeringen forventede prisstigninger, vil man af en indkomst med den samme realværdi komme til at betale ikke 44, men 44,7 pct. i skat. Det, der sker i denne situation, er det samme, som sker i den første situation, nemlig at købekraften falder, men hvor det i den første situation skyldtes, at reallønnen var faldende, så skyl-

[Lenger]

des det i den anden situation, at skatten er stigende.

Når vi derfor skal diskutere, om regeringen kræver flere skatter op eller ej, så er det afgørende, hvilke forudsætninger vi diskuterer det ud fra. Hvis vi ser helt afgrænset på udskrivningsloven, er den situation, skatteborgerne altså har, at de får en mindre købekraft, enten fordi skatteministeren henter en større samlet procent i skatter, eller fordi man får en mindre realløn. Det er på den måde, regeringens lønramme indirekte bliver sat for arbejdsmarkedets parter. Det er her, den i virkeligheden fastsættes. Man har valget mellem de to muligheder for at få en forringelse af reallønnen, af købekraften. Resultatet bliver det samme, vejene er lidt forskellige.

Disse bemærkninger fremsatte jeg også i forbindelse med første behandling af udskrivningslovsforslaget, hvor ministeren for skatter og afgifter ikke ville bekræfte dem. Det håber jeg at ministeren vil i dag. Det er jo sådan, det hænger sammen. Når jeg har et håb om, at ministeren vil bekræfte, at sådan hænger det sammen, netop i dag, er det, fordi økonomiministeren under førstebehandlingen sidste gang, hvor skatteministeren ikke ville bekræfte det, stod andetsteds og sagde præcis det samme, som ministeren for skatter og afgifter ikke ville bekræfte her i salen.

På den baggrund, at der alt i alt sker en forringelse af købekraften, kan VS fortsat ikke støtte forslaget til udskrivningslov.

Arne Bjerregaard (KrF):

Der har jo været stor diskussion om skattetrykket, om det stiger eller ikke stiger. Jeg synes sådan set, at den diskussion er ganske uinteressant, idet der vel ikke er ret mange herinde, der tør påstå, at vi har mulighed for at lette skattetrykket væsentligt i den kommende tid. Både fortidens synder og nutidens synder bevirker, at vi nødvendigvis alle sammen må se at fremme den lovgivning, der sørger for, at vi ad åre får balance. Derfor kan vi ikke, som vi bl.a. prøvede på i 1974, give hinanden store skattelettelser og dermed tro, at vi kan løse landets problemer. Det lader sig nu engang ikke gøre.

De små variationer i skattetrykket, der nævnes i det bilag, der er givet til skatteudvalget, viser, at de krusninger, der er, er for-

årsaget af variationer i tryk eller i indkomster på bestemte områder, og her er bl.a. henvist til, at det store tryk, der selvfølgelig bliver på grund af bankernes store kursgevinster, bevirker, at tallet bliver højere. Det kan ikke være anderledes. Ser vi på det generelt, må vi sige, at skattetrykket har været uændret og må være uændret et stykke tid endnu.

At der så kan blive andre problemer, har hr. Stavad da ret i. Hvis der sker en stigning af lejeværdien, så kan det forøge skattetrykket. Det skal jeg ikke lægge skjul på, det må man tage med i overvejelserne. Der kan man jo spørge, hvad socialdemokratiet har tænkt sig at man skulle gøre – direkte svar, ikke blot en antydning.

Med hensyn til dette, at man sætter en 2 pct.s grænse på, kan man være både for og imod. Hvis det er sådan, at man sætter en højere grænse og siger, at vi skal regulere med en højere procent, så inviterer man sådan set arbejdsmarkedets parter til at gå helt op til denne procent.

Det, der er brug for i øjeblikket i dansk økonomi, er for mig at se i alt fald, at vi prøver på at bremse såvel udgifterne som inflationen. Hvis vi ikke herindefra prøver på at give nogle retningslinjer for, hvorledes man også på andre områder skal søge at bremse prisudviklingen, så får vi ikke hold på den økonomiske situation, som har redet os som en mare igennem mange år. Derfor er man nødt til at sætte en lav grænse for at animere til at fastholde den lave stigningstakt på andre områder. Det kan jo ikke hjælpe, at man ønsker at inflationen skal løbe videre på visse områder, samtidig med at man siger, at man skal fastholde niveauet på andre områder. Det lader sig nu engang ikke gøre at fastholde en større procentvis stigning på visse områder og så tro, at man kan holde en lavere stigning på andre områder. Det må nu engang hænge sammen.

Når man fra socialdemokratiets side ønsker en større stigning på disse reguleringsområder, så må jeg gentage, at man ødelægger mulighederne for at stabilisere situationen, ødelægger mulighederne for at få en lavere stigningstakt. Enhver ved, at den hurtige stigningstakt på alle områder, altså øget inflation, ikke er til gavn for lønmodtagerne. Selvfølgelig kan den være til gavn i en øjeblikkelig situation, men i det lange løb ved vi

[Arne Bjerregaard]

jo, at det kommer til at gå ud over lønmodtagerne, i alt fald dem, der ikke spekulerer i både det ene og det andet, og det er trods alt det store tal. Det er i alt fald dem, jeg føler med.

Lad mig sige om forslaget om en stigning i ølafgiften, at det er vi meget positive over for. Det troede jeg også at socialdemokratiet var, men det noterer jeg at socialdemokratiet ikke længere er.

Til slut må jeg sige, at vi selvfølgelig anbefaler, de fremsatte lovforslag til vedtagelse.

Maisted (FD):

De fem finanslovspartier har påtaget sig ansvaret for at føre det, de kalder en forsvarlig økonomisk politik, og det indebærer tilsyneladende, at regeringspartierne må følge det radikale venstre, når det drejer sig om at øge skattetrykket.

Skattetrykket virker på væksten gennem kapital-, arbejds- og varemarkederne; det påvirker investeringer, opsparing og virksomhedernes evne til at udvikle og forny sig.

Det har Verdensbanken – jeg nævnte det også i går under debatten om en skattereform – undersøgt, idet den har undersøgt 10 par lande, som den kalder højskattelande og lavskattelande, eksempelvis en sammenligning imellem Japan og Sverige. Den konstaterer, at en stigning i skattetrykket på 1 pct. ledsages af en formindskelse på 0,36 pct. af den økonomiske vækstrate. Desuden fremhæver den, at når de lande, der har valgt at have et lavt skattetryk, havde en værditilvækst på 5 pct., så havde de lande, der har valgt et højt skattetryk, en værditilvækst på 0,1 pct.

Det er altså ikke blot et spørgsmål om at have en holdning til tingene, om man nu skal have en stor offentlig sektor. Det er simpelt hen et spørgsmål om at have en fornuftig holdning til, hvordan samfundet skal udvikle sig, især i en krisesituation. Jeg fremhævede også i går det store problem med underskuddet over for udlandet og en gæld på 200 mia kr. Så burde ethvert fornuftigt menneske sige sig selv, at man skulle søge at få en vækst på 5 pct., og det kan man altså kun opnå, såfremt man sænker skattetrykket alvorligt.

Derfor mener jeg, at de midler, de fem finanslovspartier har valgt, er og bliver for-

kerte. Man kan ikke opretholde en meget stor offentlig sektor og have et højt skattetryk og så tro på, at man kan løse landets økonomiske problemer. Derfor vil jeg henstille til regeringspartierne og det radikale venstre, at de besinder sig endnu en gang og sørger for, at vi får nogle fornuftige skattelettelser. I hvert tilfælde ønsker jeg, som jeg hele tiden har fremhævet, ikke at medvirke til at forøge skattetrykket.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Må jeg for at afklare den videre behandling spørge hr. Maisted, om det betyder, at han ikke agter at stemme for udskrivningslovforslaget?

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Jeg forstår udmærket, at hr. Stavad ønsker at fiske i rørt vande, hvis vi skulle komme i den situation, at der blev stemmelighed, sådan at forslagene bortfaldt. Jeg går ud fra, at der er tid til at forhandle med de fem finanslovspartier, så det vil hr. Stavad se ved tredjebehandlingen.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Nu har hr. Maisted jo ganske glimrende redegjort for alle de ulykker, et stigende skattetryk medfører. Vil hr. Maisted svare på, om han under forudsætning af, at udskrivningsloven ikke bliver ændret, vil stemme imod alle disse ulykker, som han selv har redegjort for?

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Jeg vil ikke gentage fremskridtspartiets fejltagelser, hvor det ved at stemme sammen med socialistiske partier umuliggjorde, at man fik rimelige økonomiske løsninger for landet. Den situation vil jeg ikke bringe mig i.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Det vil altså sige, at det var en hyklerisk tale, hr. Maisted holdt her. Først giver han

[Ove Jensen]

udtryk for alle de ulykker, et stigende skatte-tryk vil medføre for skatteyderne og landet i 1985, og derefter agter han altså at stemme for et stigende skattetryk.

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Jeg redegjorde for, hvad Verdensbankens eksperter har sagt med hensyn til høje skatter og lave skatter.

Det, hr. Ove Jensen glemmer i denne sag, er, at hvis man gør, som fremskridtspartiet ofte har gjort, lægger sin stemme sammen med socialistiske partiers, så får man nogle løsninger, der er betydelig værre, og som vitterlig går i modsat retning af det, fremskridtspartiet og jeg mener er den rigtige udvikling. Derfor agter jeg ikke på noget tidspunkt at lade mig fange ind i et spil, hvor jeg ved hjælp af min stemme kommer til at fremme en socialistisk politik her i landet.

(Kort bemærkning).

Ove Jensen (FP):

Men hr. Maisted har altså ikke noget imod at lade sig fange ind i et spil om ikke alene være med til, men også være ansvarlig for, at der bliver gennemført kraftige skatteforhøjelser i 1985?

(Kort bemærkning).

Maisted (FD):

Det, hr. Ove Jensen prøver på at fremstille, er, at her har vi altså et valg imellem pest og kolera, og så vælger hr. Ove Jensen kolera i stedet for pest. Men vi er jo ikke nået til tredje behandling af disse lovforslag endnu, og der er den mulighed, som fremskridtspartiet ikke har opdaget endnu, at man kan undlade at stemme til sådan nogle lovforslag.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Hr. Stavad forsøgte igen at give indtryk af, at regeringen giver forkerte oplysninger, og da hr. Stavad synes, det er en god melodi, kørte han den igennem på i hvert fald fire punkter.

For det første sagde hr. Stavad, at skatte-trykket er stærkt stigende i dette land. Jeg havde allerede tidligere på dagen lejlighed til at gøre tinget opmærksomt på, at når skatte-trykket er stigende, så skyldes det tre ting:

det skyldes selskabsskatter, det skyldes realrenteafgiften, og det skyldes stigende indirekte skatter, først og fremmest registreringsafgiften på biler, idet bilsalget er stigende.

Nu vil jeg gerne spørge hr. Stavad, hvad det er, han håner regeringen for. Er det, fordi renten er faldet så voldsomt og mere, end vi havde forudset, sådan at kurserne er steget og selskabsskatterne, først og fremmest fra pengeinstitutterne, derved giver så stort et provenu? Er det det, der er forkert ved regeringens politik? Eller er det forkert, at vi har skabt en optimisme, der gør, at folk køber biler uanset de store afgifter? Ønsker hr. Stavad, at vi skal sætte afgifterne ned? Er det forkert, at salget af varebiler er steget med 73 pct. fra 1982 til 1983, hvilket er et klart tegn på, at også erhvervslivet har ønsket at forny sin bilpark, som var blevet alt for gammel, fordi man ikke regnede med, at man kunne få overskud i sin erhvervsvirksomhed under den socialdemokratiske regering?

Ønsker hr. Stavad, at vi skal sætte selskabsskatterne ned, fordi tallet, når det indgår i vores beregning af skattetryk, bevirker at det ser ud, som om skattetrykket er stigende, uanset at de direkte skatter, bortset fra selskabsskatterne, i sig selv viser et faldende skattetryk? Eller er hr. Stavad utilfreds med realrentelovgivningen, som giver os et meget, meget betydeligt beløb og derfor på afgørende måde påvirker skattetrykket, uden at det, som det allerede er blevet sagt, påvirker den enkelte skatteyder?

Hr. Stavad bruger sine tal med en virtuositet, som var en bedre sag værdig. Hr. Stavad taler om, at regeringen forventer at opkræve 17 mia kr. mere i 1984 end i 1983. Tallet er for så vidt rigtigt, men de 6 mia kr. ... (*Afbrydelse af Stavad (S)*) – jo, der blev sagt 17 mia kr., det var ret præcist – de 6 mia kr. af dette tal er simpelt hen en konsekvens af, at bruttonationalproduktet er steget. Ved helt uforandrede handlinger fra befolkningens side og ved uforandrede indtægter af selskabsskatterne ville vi bare fra personskatterne få 6 mia kr. ind, simpelt hen som følge af den progressive beskatning, som – det ved hr. Stavad udmærket godt – jeg er stærk modstander af.

For det andet sagde hr. Stavad, at det jo var en udmærket opposition, vi havde. Nu ville den give regeringen over 1 mia kr. Det, hr. Stavad tænkte på, var selvfølgelig spørgs-

[Ministeren for skatter og afgifter]

målet om de lejeværdistigninger, som kan forventes fra 1984 til 1985 for så vidt angår ejerboligerne. Jeg vil gerne gøre et par bemærkninger om dette spørgsmål, som er meget centralt i den måde, hundredtusindvis af mennesker oplever skattesystemet på.

Den udvikling i ejendomspriserne, vi har set i den senere tid, dvs. siden september 1982, tyder på, at der ved årsreguleringen pr. 1. april 1984 vil ske en stigning i ejerboligerne ejendomsværdi på omkring 25 pct. i gennemsnit for hele landet. Det vil medføre en højere lejeværdi i 1985, og samtidig vil den sidste del af fradraget for ejendomsskatter falde bort. Disse ændringer vil bevirke, at overskuddet på ejendomsregnskabet skønsmæssigt vil stige med omkring 2,2 mia kr. for ejere af parcelhuse, og indkomstskatten vil antagelig stige med 1,3 mia kr. Jeg gør opmærksom på, at det skøn forudsætter, at der ikke ændres ved de gældende regler for lejeværdiberegning, herunder de regler, der begrænser stigningen i lejeværdien mellem 2 år, som vi allerede har i ligningsloven.

Disse virkninger af de stigende ejendomsværdier får først betydning ved skatteberegningen for 1985, og derfor er det ikke nødvendigt at tage stilling til, hvorledes man fra regeringens side vil reagere på disse lejeværdistigninger, inden sommerferien.

Ligningsrådet skal holde møde i slutningen af denne måned, og når det har fastlagt stigningsprocenterne for de enkelte geografiske områder og husstørrelser, så vil det være muligt at danne sig et indtryk af, hvordan urimelige virkninger af stigningen i ejendomsværdierne vil kunne afbødes. På grundlag heraf vil regeringen overveje behovet for eventuelle lovændringer.

I den forbindelse må jeg sige, at jeg er glad for, at der fra socialdemokratisk side er givet tilsagn om, at disse lejeværdistigninger i hvert fald ikke skal indkasseres af statskassen, men skal bruges til de mennesker, der skal betale skatterne. Hvordan det skal fordeles, går jeg helt bestemt ud fra at vi kan finde ud af.

Hr. Stavad sagde ganske vist, at disse penge skulle bruges til at forøge personfradrage med. Det er jo interessant, navnlig på baggrund af den holdning, socialdemokratiet har til det lovforslag, som nu er til anden behandling, idet socialdemokratiet jo ikke vil

støtte lovforslaget, men antagelig ligefrem stemme imod udskrivningslovforslaget.

Jeg tror ikke, at man fra socialdemokratiets side har gjort sig helt klart, hvilke konsekvenser dette vil få, navnlig for så vidt angår personfradraget. Hvis udskrivningsloven ikke bliver vedtaget og vi sammenligner det med det lovforslag, der foreligger, vil ganske vist personfradraget for kommunale skatter blive forøget med 400 kr., men det almindelige, statslige personfradrag vil blive formindsket med 800 kr. Gifte pensionister vil få deres personfradrag formindsket med 1.400 kr., og de enlige pensionister, som vi plejer at være enige om i folketinget ikke skal betale skat, hvis de ikke har andre indtægter, vil, hvis socialdemokratiet får held med at samle et flertal imod udskrivningsloven, miste et personfradrag på 2.400 kr.

Der er altså en helt klar manglende logik i den socialdemokratiske holdning. Man vil det ene øjeblik stemme imod et lovforslag, der forøger personfradraget, og det næste øjeblik siger man, at man vil gøre alt for at forøge personfradraget.

For det tredje har hr. Stavad sagt, at denne udskrivningslov er et udtryk for, at regeringen ønsker skattestigninger. Regeringen ønsker ikke skattestigninger. Når vi fastsætter i udskrivningsloven, at der skal ske en regulering med 2 pct., så er det ikke et tal, der er grebet ud af luften. Så er det simpelt hen udtryk for, hvad regeringen skønner at det danske samfund har råd til i den nuværende økonomiske situation.

Det er selvfølgelig rigtigt, hvad hr. Lenger siger, at under forskellige forudsætninger kan det være en skattestigning, eller det kan være et skattefald, det kan på en eller anden måde påvirke den enkelte skatteborgers økonomi, men det afhænger fuldstændig af, hvorledes det går med de lønstigninger, vi får i samfundet. Det er det jo overladt til arbejdsmarkedets parter at finde ud. Tallet 2 pct. er simpelt hen et udtryk for, som jeg sagde, hvad samfundet har råd til.

For det fjerde er der et punkt, som jeg ikke synes at hr. Stavad skulle have nævnt. Hr. Stavad har nævnt – hr. Stavad beder jo om oplysninger, og så kan det ikke nytte noget, at jeg kommer med oplysninger, uden at hr. Stavad hører efter. Det punkt, jeg vil nævne i hr. Stavads indlæg, var netop, at hr. Stavad sagde, at man ikke fik fyldestgørende oplys-

[Ministeren for skatter og afgifter]

ninger fra skatteministeriet. Jeg tror ikke, at der findes noget andet ministerium, der i den grad forsyner udvalget med et væld af oplysninger og med fyldestgørende oplysninger og beregninger, end netop ministeriet for skatter og afgifter. Og hvis der er noget, man ikke har forstået i de oplysninger, man har fået, så kan man spørge igen, og det har hr. Stavvad – måske skulle jeg vente med det til en dag, hvor hr. Stavvad har tid til at høre efter, det interesserer nok ikke det øvrige folketting. Men jeg kan sige, at hr. Stavvad måske vil erindre, at jeg har indkaldt hr. Stavvad til et møde i aften kl. 19.30, og dér vil vi måske få lejlighed til at drøfte de oplysninger.

Stavad (S):

Må jeg kvittere over for skatteministeren og sige, at jeg glæder mig meget til den saglige snak, vi dér får anledning til.

Med hensyn til de oplysninger, skatteministeren kom med, hvis vi forkaster dette lovforslag, må jeg sige, at de i hvert fald ikke er i overensstemmelse med et svar i udvalget. Det er det, jeg kalder mangelfuldt eller ikke fuldt oplyst, hvad dette lovforslag egentlig er, fordi det er gået så stærkt. Jeg vil godt henvise til svaret på spørgsmål 11 i udvalget, hvor der bl.a. står:

»Såfremt lovforslag nr. L 169 om bl.a. forhøjelse af reguleringspristallet med 2 pct. fra 1984 til 1985 ikke bliver vedtaget inden 1. juli 1984, træder bestemmelsen i udskrivningslovens § 4, stk. 2, i kraft.

Denne bestemmelse indebærer, at »såfremt reguleringspristallet for et år ikke er fastsat ved lov senest den 1. juli forud for årets begyndelse, reguleres indkomstbeløbene i stedet efter reguleringspristallet fra det forudgående år, forhøjet eller nedsat med samme procent som den, hvormed dette reguleringsstal er ændret i forhold til reguleringspristallet for året før.«

Personfradrag og skalatrin m.v. vil under ovennævnte omstændigheder skulle reguleres med 4 pct. fra 1984 til 1985.

Det skønnes, at en regulering af personfradrag og skalatrin m.v. med 4 pct. fra 1984 til 1985 vil medføre et mindre provenu for det offentlige på ca. 1,1 mia kr. i forhold til lovforslaget.«

Altså ministeren siger fra folketingets talerstol, at vi får væsentligt lavere personfra-

drag, hvis vi forkaster dette. Ministeren oplyser samtidig i folketingets skatte- og afgiftsudvalg i svar på spørgsmål 11, bilag 2, at vi vil få et mindre provenu på 1,1 mia kr. Begge dele kan ikke passe, hr. skatteminister.

Jeg er glad for, at vi har bedt om at få dette lovforslag tilbage i udvalget, for det er en urimelig måde og urimelige vilkår at byde skatteudvalget at behandle forslag med dette sigte og omfang, når ikke vi får reel mulighed for at dykke ned i det. Disse bilag fik vi samme dag, som vi skrev betænkning i udvalget og vi havde melding om, at det skulle ske. Men vi får mulighed for at vende tilbage til det. De oplysninger, vi har fået i udvalget, og de oplysninger, ministeren har givet fra folketingets talerstol, stemmer ikke med hinanden.

Ministeren spørger, hvad vi har imod, at selskabsskatterne stiger, hvad vi har imod, at vi får realrenteafgift, hvad vi har imod de indirekte skatter. Det er de eneste, siger ministeren. Er det nu også rigtigt? Sidste år brugte ministeren, da skattetrykket steg fra 1982 til 1983, den forklaring, at det først og fremmest var de kommunale skatter, der var steget. Kommunale skatter er jo ikke indirekte skatter, det er mange, mange ting.

Ministeren siger, at jeg har sagt, at skatterne steg med 17 mia kr. fra 1983 til 1984. Det sagde jeg ikke. Det, jeg sagde, var, at de stiger med 17 mia kr. efter det skøn, vi har fået i maj måned 1984, i forhold til det skøn, vi fik i oktober måned 1983.

Ministeren forsøgte at pensle ud, hvad de 17 mia var, men det er rent faktisk ikke 17 mia, det er små 25 mia, skatterne stiger, hvis vi tager 1984 i forhold til 1983. Ministeren får altså stadig væk en manko, og derfor vil jeg håbe, at ministeren vil erkende, at rent faktisk stiger skatterne. Det er kun det, vi beder ministeren om. Vi har ikke holdt dundertaler for ministeren, fordi skatterne stiger. Det, vi har gjort, er, at vi har sagt, at vi forstår ikke, at ministeren vil stå heroppe og andre steder, vi læser jo referater i dagspressen, og forsøge at foregøgle befolkningen, at skatterne ikke stiger, når de stiger. Det er den del af regeringens politik, socialdemokratiet trods alt bedst kan leve med.

Hvorfor indgyde befolkningen nogle indtryk, som er fuldstændig forkerte og i uoverensstemmelse med sandheden? Hvorfor skrive i den budgetredegørelse, vi har modtaget i

[Stavad]

dag, at skattetrykket ikke må stige, når man rent faktisk kan konstatere, at skattetrykket er steget kraftigt?

Hvorfor ikke være ærlig? Det er kun ærlighed, vi beder om. Så kunne vi i fællesskab måske finde ud af, hvordan vi får tingene til at balancere, hr. minister. Det synes jeg ville være meget, meget bedre, i stedet for at man går ud og bilder befolkningen noget ind og stikker dem blå i øjnene. Det tjener heller ikke skatteministeren på den lange sigt. Jeg har så meget sympati for skatteministeren, at jeg meget gerne vil retlede ham, så han ikke kommer ud for større ulykker, end han allerede har været ude for.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det bilag, hr. Stavad påberåbte sig, er naturligvis fuldstændig rigtigt. Hvis udskrivningsloven ikke bliver vedtaget, så vil der ske noget, der gør, at der kommer større indtægter ind i statskassen, nøjagtig som der står i bilaget, og nøjagtig som hr. Stavad citerede. Men det, jeg snakkede om, er også rigtigt. Jeg talte om personfradragene, for det var det eneste, hr. Stavad berørte i sit første indlæg.

Det, hr. Stavad har overset, er, at der sker en personfradragregulering yderligere ifølge loven af den 16. oktober 1981 med 1.000 kr. i hvert af de pågældende år, og det er netop det, der gør, at hvis vi ikke vedtager udskrivningsloven, så vil personfradragene blive betydeligt mindre end efter den regulering, der finder sted efter udskrivningsloven.

Med hensyn til skattetrykket synes jeg nu ikke, at hr. Stavad skal blive ved med at stille det op, som om regeringen ønsker at give forkerte oplysninger. Det er selvfølgelig noget vrøvl. Forholdet er det enkle, at skattetrykket, hvad hr. Stavad udmærket ved, er et statistisk tal. Når hr. Stavad omtaler skattetrykket, så giver han indtryk af, at folk bliver tyngt af stadig større skatter. Det er klart, at rent statistisk og også økonomisk er skatte-trykprocenten forholdet mellem bruttonationalproduktet og de afgifter og skatter, der indgår til det offentlige. Men ikke alle afgifter og skatter opleves på en sådan måde, at folk skal tage penge ud af tegnebogen for at betale dem, og ikke alle de forøgede indtægter til staten skyldes denne regering. Det er helt klart, at den pristalsregulering af gift-

skatterne, som den tidligere regering gennemførte, også har virket i de år, denne regering har siddet.

Lad os nu blive enige om, hvad det er, vi snakker om. Lad os blive enige om, at vi snakker om nogle tal, og tallene er, som det fremgår af papiret, og det svarer til de forklaringer, jeg giver. Forøgelsen af skattetrykket skyldes først og fremmest selskabsskatteforøgelsen og formueafgiften, altså realrenteafgiften. Hvis man ser bort fra disse to ting, så er skattetrykket meget, meget svagt faldende fra 1983 til 1984 og antagelig også fra 1984 til 1985. Det kan man lide eller ikke lide, men sådan hænger det sammen, og lad os så lade være med at bruge tallene til noget, de ikke dækker.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Ministeren for skatter og afgifter antydede i et indlæg for lidt siden, at der var en aftale mellem socialdemokratiet og regeringspartierne om lejeværdien. Jeg ville meget gerne have at vide, hvad det er for en aftale, hvis der er en aftale, og derfor har jeg to spørgsmål til den socialdemokratiske ordfører: er det rigtigt, at socialdemokratiet har en aftale med regeringen om lejeværdien? Og hvis der er en sådan aftale, hvad går den så ud på?

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg er taknemlig for hr. Bernhard Baunsgaards spørgsmål. Hvis der skulle være nogen uklarhed: der findes ingen aftale imellem regeringen og socialdemokratiet om lejeværdien. Det, jeg tror ministeren svarede på, var, at jeg gav udtryk for, at den merskat, som de stigende ejendomspriser ville indbringe, kunne vi måske bruge til at forhøje personfradraget. Deri ligger selvfølgelig, at socialdemokratiet ikke ønsker at ændre de lejeværdiregler, vi har i dag. Lad det være slået fast med syvtommersøm: socialdemokratiet ønsker ikke at ændre de reguleringsmekanismer og de lejeværdiregler, vi har i dag.

Må jeg så sige til ministeren, at det er muligt, vi må forfølge det i udvalget, men for at der ikke skal brede sig en forkert opfattelse: ministeren sagde faktisk det modsatte af det, han har svaret i bilaget. Ministeren sagde

[Stavad]

nemlig, at det ville give et merprovenu til staten. Det, ministeren har svaret, er: »... et mindre provenu for det offentlige på ca. 1,1 mia kr.«.

Hvordan vil ministeren forklare, at man får et mindre provenu på 1,1 mia kr., hvis dette lovforslag bliver forkastet – det er det, der er spørgsmålet, og det er det, der er svaret på – samtidig med at han siger, at personfradragene vil blive mindre? Det er mig uforståeligt, og derfor synes jeg, det ville være rimeligt at få det afklaret allerede her. Så håber jeg, at vi under det videre udvalgsarbejde, inden sagen ender her i salen, formentlig på torsdag, er helt klar over, hvad det egentlig drejer sig om – også ministeren.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Af hensyn til referatet vil jeg lige sige, at det, der står i bilaget, naturligvis er det korrekte. Det var en fortalelse fra min side. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet er, at jeg kom til at sige, at jeg havde indkaldt til møde kl. 19.30. Det er faktisk kl. 19.00. Og dér kan vi diskutere det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om udskrivningsprocenten, reguleringstallet, personfradrag samt skatte-loft for 1985 og om ændring af forskellige skattelove. (Ændring af reguleringsbestemmelser m.v.).

§§ 1–6

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om tobaksafgifter.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik sluttelig til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring om lov om afgift af øl.

§§ 1 og 2

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling

vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ole Vig Jensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 176:

Forslag til lov om ændring af lov om retsafgifter. (Forhøjelse af afgiftssatser).

(Fremsat 26/4 84. Første behandling 2/5 84. Betænkning 10/5 84).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Torben Lund (S):

Jeg skal ikke forlænge eftermiddagens debat meget, men jeg vil dog udtrykke beklagelse over, at justitsministeren ikke har villet